

КРИЖАНОВСЬКА НАТАЛІЯ,
студентка 4 курсу факультету
менеджменту і бізнесу ВП «МФ
КНУКіМ»

Науковий керівник: Попова Н.Ф.,
заст. директора з наукової роботи КЗ
«Херсонська обласна бібліотека для
дітей ім. Дніпрові Чайки»
Херсонської обласної ради

«ІГРИ ПАТРІОТІВ ХЕРСОНЩИНИ». БІБЛІОТЕЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО В ІГРОВОМУ ФОРМАТІ

Краєзнавство є одним з провідних напрямків діяльності бібліотек, і це – характерна риса нашого часу, коли українське суспільство приділяє значну увагу вихованню патріотизму, знанню вітчизняної історії та літератури. Краєзнавча робота бібліотек України регламентується Законом «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Положенням про краєзнавчу роботу бібліотек системи Міністерства культури України» (Наказ №314 від 11.06.96 р.).

Змінюються часи, епохи, люди. Але вічним залишається прагнення людини до добра, світла, краси, істини. Найбільше щастя для тих, хто причетний до виховання підростаючого покоління – виростити здорових і високоморальних дітей. Саме тому останнім часом особливо зросла важливість краєзнавства, яке найкращим чином, як показує практика, сприяє вихованню патріотизму, любові до рідного краю.

Коли ми говоримо про краєзнавство взагалі, то в першу чергу уявляємо собі збір та систематизацію різної інформації про свій край, його видатних особистостей, визначні пам'ятки. Але як розповісти про це дитині, щоб їй було цікаво? Співробітникам Херсонської обласної бібліотеки для дітей ім. Дніпрові Чайки необхідно було знайти таку форму подачі матеріалу, яка пробудила б у дітей інтерес до вивчення рідного краю.

Серія «Ігри патріотів Херсонщини»

Поставивши перед собою таку мету, відділи обслуговування проробили копітку роботу і розробили набір з шести настільних карт-ігор «Подорожуємо Херсонщиною». Ці ігри допомагають учням більше дізнатися про свій регіон. Вони розраховані на дітей різного віку, і кожна з них має свою тематику і оригінальну форму організації ігрового процесу. У комплекті кожної карти є електронний варіант гри, що дозволяє застосовувати різні комбінації її проведення.

У пошуках знайомих незнайомих»

Відділ обслуговування дошкільників та учнів 1-4 класів розробив для дітей краєзнавчо-пізнавальну експедицію «У пошуках знайомих незнайомих».

Гра являє собою своєрідний настільний квест, який націлений на дослідження тваринного світу Херсонщини і припускає використання вже наявних знань для виконання завдань, розміщених безпосередньо на карті. Гравцями можуть бути як кілька людей, так і 2 команди. Пересуваються учасники по ігровому полю (карті), використовуючи систему координат і компас. Протягом всієї «експедиції» використовуються різні форми роботи, такі як:

- «Рибалка», під час якої з «спійманих» рибок потрібно скласти прислів'я з назвами річкових мешканців, що зустрічаються в регіоні;
- «Зоокараоке»: гравці повинні відтворити звуки тварин;
- «Морський круїз», в якому належить відновити на мушлях назви мешканців Чорного і Азовського морів.

Очікують гравців і сюрпризи у вигляді різнокольорових квадратів, потрапляючи на які вони виконують завдання з карток відповідного кольору. Наприклад, жовті – це питання з категорії «правда – неправда», а сині – «бабусині забобони».

Ця гра розвиває у дітей вміння орієнтуватися, використовуючи систему координат і компас, сприяє пробудженню інтересу до вивчення тваринного світу свого регіону.

«Зелене диво Херсонщини»

Не тільки згадати, але й більше дізнатися про рослини рідного краю дітям 8-12 років дозволить карта-гра «Зелене диво Херсонщини», розроблена співробітниками відділу Інтернет послуг. Особливість цієї гри в тому, що кожному району області відповідає певна рубрика, у виборі якої беруть безпосередню участь самі гравці, визначаючи послідовність етапів виконання завдань, «захованих» в рубриках. Це дозволяє дітям активно включитися в ігровий процес і не занудьгувати.

Також в комплект входить 2 ігрових поля: одне в електронному вигляді (різнокольорова карта з цифрами – номерами завдань), а другий – на папері, що має замість цифр назви районів, на які діти, відповівши правильно на запитання, прикріплюють квіти-магніти, отримуючи при цьому ще й певну кількість балів.

Яскрава, барвиста гра, насичена інтерактивними та медіа-компонентами, допомагає краще уявити різноманітність рослинного світу Херсонщини.

«Пам'ятки Херсонщини»

Відділ обслуговування читачів-учнів 5-9 класів пропонує відправитися в ерудит-подорож «Пам'ятки Херсонщини». Мета гри: ознайомити дітей з пам'ятниками та пам'ятними місцями Херсонської області, перевірити знання учасників гри з історії рідного краю, виховувати патріотичні почуття у молодого покоління. Ігрове завдання: скласти карту пам'яток нашого краю з пазлів. Цільова аудиторія: діти 11-14 років. В ході гри учасники переміщаються заданим маршрутом, розміщеним по периметру поля, кидаючи кубик. Всі питання розподілені на кілька категорій. Це картки різного кольору:

- Жовта – «Буквоїд». Треба виконати завдання (ребуси, головоломки з буквами, шаради), щоб розгадати зашифровану назву або ім'я.

- Червона – «Розумники». Слід дати правильну відповідь на завдання тестового типу, яке зачитує суперник.

- Зелена – «Турист» – інформаційна довідка, яка дає можливість дізнатися про туристичний об'єкт на території певного району. Кожен гравець разом з питанням отримує пазл. Гра завершується тоді, коли буде зібрана вся карта.

«Етнічний калейдоскоп Херсонщини»

Сектор документів іноземними мовами розробив інтелектуально-пізнавальну гру «Етнічний калейдоскоп Херсонщини», яка дозволить школярам більше дізнатися про історію заселення області, культуру та традиції етносів нашого краю. Гра розрахована на учнів середньої школи (5-9 кл.). Перед початком гри кожен учасник (команда) вибирає свій колір фішок, які вони отримуватимуть за правильні відповідь протягом всієї гри.

У грі є три види інтерактивних карток:

- «Правда / Неправда» (вибір правильного варіанту з двох);
- «Знайди» (картки-підказки: малюнки, розташовані на карті допоможуть відповісти на питання);
- «Ерудит» (відповіді на поставлені запитання).

Один з учасників починає гру, вибираючи категорію (тобто інтерактивні картки). Відповівши правильно, він отримує фішку свого кольору і розташовує її на карті в межах району, про який йде мова. Переможцем стає той, чіх фішок на мапі виявиться більше.

«Лицарі Таврійського краю»

Сектор періодичних видань відправив учасників гри «Лицарі Таврійського краю» в незвичайну подорож безкрайними степами «малої батьківщини». За допомогою різноманітних завдань гравці дізнаються, як Херсонщина пов'язана з козацтвом, які історичні особистості тієї епохи побували на наших землях, а також зможуть розширити свої знання про козацький побут і обряди.

У грі 4 категорії питань, на які треба відповідати, якщо ваша фішка стала в коло з відповідним зображенням:

- 1 – тризуб (питання з історії козаків);
- 2 – українська хата (побут козаків);
- 3 – книга (козаки в літературі);
- 4 – козак (творчі завдання).

Граючи по цій карті, діти поринуть у дивовижний світ історії українського козацтва.

«Літературний круїз»

Інформаційно-бібліографічний відділ у своїй настільній грі пропонує відправитися в «Літературний круїз», метою якого є знайомство дітей з життям і творчістю письменників рідного краю, а також письменників, сторінки біографії яких пов'язані з Херсонщиною. Цільова аудиторія: учні 7-9 класів. Питання в грі розділені на 4 категорії: «Відео-загадка», «Так чи ні?», «Запитай суперника» і «Вікторина». Після проведення гри діти краще пізнають і запам'ятовують імена і твори письменників рідного краю, раніше невідомі їм

факти. Використовуючи ці ігри в комплексі або окремо, можна допомогти дітям краще пізнати і полюбити край, в якому вони живуть, прищепити їм повагу до культурних і духовних цінностей, підштовхнути до самостійного вивчення свого регіону.

Будемо раді, якщо наші карти-ігри допоможуть в організації краєзнавчої роботи з вашими вихованцями.

Список використаних джерел:

1. Аскания-Нова [Текст] : книжка-картинка: для дошк. возраста / худож.Г.Гликман. – К. : Веселка, 1982. – 15с. : ил.
2. Костюкевич, Л. А. Херсон – мій рідний дім [Текст] : 3 клас: навчальний посібник для годин спілкування / Костюкевич, Людмила Анатоліївна. – Херсон : Наддніпряночка, 2010.– 56 с. : ілюстр.
3. Курдюк, М. Г. Аскания-Нова [Текст] : путеводитель / М. Г. Курдюк. – Симферополь : Таврия, 1974. – 64 с.
4. Легенди України про тварин, птахів, рослини [Текст] / упоряд. Т. М. Чамата. – Х. : Промінь, 2009. – 240 с. : ілюстр.
5. Українські прислів'я, приказки, загадки [Текст] / упоряд. К. І. Приходченко. – Донецьк : Сталкер, 2002. – 288с.
6. Херсон – мій рідний дім [Текст] : 1 клас: навч. посіб. для проведення годин спілкування першокласників / над ідеєю і текстом працювали: В. Є Ткаченко, Н. Ю. Астапова, І. А. Прохоренкова. – Херсон : Наддніпряночка, 2010. – 44 с. : ілюстр.
7. Херсон – мій рідний дім [Текст] : 2 клас: навч. посіб. для годин спілкування / керівник роботи О. В. Барнаш. – Херсон : Наддніпряночка, 2010. – 48 с. : ілюстр.
8. Херсонщина [Текст] = Kherson Region : іміджево-представницьке вид. / [редкол.: І. Коваленко (голова) [та ін.]. – Херсон : Наддніпрянська правда, 2004. – 201 с. : фото.
9. Червона книга Херсона [Текст] : екологічна книжка-розмальовка / упоряд. Л. Василенко, М. Підгайний. – Херсон : Наддніпряночка, 2006. – 20 с. : ілюстр.